

[Indenrigs- og boligministeren.]

dem nu engang er indstillet på at udføre dette andet arbejde.

Jeg ved, at det ærede medlem vil være talsmand for sin yndlingsteori, der går ud på, at vi gennem en regulering af materialerne skal kunne regulere omfanget af de forskellige byggeformer. Jeg kan ikke tjene det ærede medlem i at følge ham i den betragtning, for vi har ikke mangel på materialer. Vi har mangel på arbejdskraft, og jeg spørger det ærede medlem, om han da vil have, at vi skal rationere arbejdskraften, om han vil have, at vi skal udpege hver eneste murer, som skal bruges til et bestemt byggeforetagende, og sige: du skal tage arbejde der og der, og der findes ingen andre steder, hvor du skal tage arbejde. Altså i samme øjeblik, man sætter et byggeforetagende i gang, så skal boligministeriet, eller hvilken myndighed der nu får myndighed til at klare en sådan opgave, udstede attest på, at til det formål må fagforeningen anvise 10 eller 5 murere, alt efter arbejdsomfang. Det vil det ærede medlem vel ikke. Det ærede medlem vil foretrække at gå til en materialerationering, i virkeligheden med det formål at rationere arbejdskraften, at forbeholde den til bestemte formål. Det forekommer mig at være en besynderlig omvej, og jeg er ikke indstillet på at følge denne.

Jeg mener, at der med den nuværende ordning med statslånstilsagn er reguleringsmuligheder, og jeg mener iøvrigt også, at vi, hvis det er påkrævet, har andre midler, hvormed vi kan sikre, at en forøget del af arbejdskraften beskæftiges ved boligbyggeriet. Den eneste måde, hvorpå man i det lange løb kan nå til et resultat, er at drage de ufaglærte ind i byggeprocessen, ikke bare ud fra synspunktet: beskæftigelse af de ufaglærte, men også ud fra det synspunkt, at man udmærket vel kan supplere murstensbyggeriet med et ikke ubetydeligt byggeri udført af ufaglært arbejdskraft.

Jeg gjorde før en bemærkning om pudsarbejdet. En af de sværeste ting at få gennemført er i det hele taget pudsarbejdet, fordi det vel er et særlig monotont og ensformigt arbejde, men netop dets ensformighed skulle medføre, at ufaglærte kunne løse denne opgave. Mener det ærede medlem ikke, at vi på dette område skulle kunne nå frem til at spare på den faglærte arbejdskraft? Der er jo opgaver nok for den fag-

lærte arbejdskraft, nok for murerne at tage sig på af byggeopgaver lang, lang tid fremover. Den diskussion, vi netop har haft om saneringsbyggeriet, og den kendsgerning, at den drejede sig om en forholdsvis beskednen del af den saneringsopgave, der er i det ganske land, burde dog bekræfte for os, at hvis det virkelig skal lykkes for os fremover at løse betydeligt større opgaver, må vi bryde med gamle fordomme, spare på den faglærte arbejdskraft og foretage indsatsen med de ufaglærte. Den nuværende situation på arbejdsmarkedet er indenfor byggeriet af den karakter, at vi må vise den største agtpågivenhed. I København, hvor byggeproblemet er særligt brændende, har vi i murerfaget 3 000 medlemmer, og der er i øjeblikket 210 ledige, på et tidspunkt, som traditionsmæssig er tærsklen mellem vinter og forår i byggeriet. Det vil altså sige, at vi her allerede har byggekrafterne meget stærkt spændt for. I 1952 havde vi i sommerperioden en relativt lav beskæftigelse. Der var ikke på noget tidspunkt over 100 mand ledige, og en stor del af sommertiden var tallet betydelig lavere. Alt dette siger mig, at det vil være uhyre vanskeligt at forcere byggeriet i hovedstaden med faglært arbejdskraft længere frem, end det allerede er sket. Ingen af os kan med sikkerhed sige, om det ikke allerede er gået videre, end det egentlig er saglig rigtigt. Jeg sætter naturligvis min lid til, at vejret i den kommende tid og de arbejdsdage, som indvindes derved, at vinterarbejdet har bragt byggeforetagenderne relativt langt frem, vil kunne klare os igennem sommeren uden en overbeskæftigelseskrise i byggefagene; men vi har sat topsejlene til, og der skal kun nogle få kastevinde til, før vi står overfor de samme store vanskeligheder, som byggeriet havde i 1950 og 1948.

Det ærede medlem talte om arbejdskraftproblemet. Det, det for mig gælder om, er at udvikle den ufaglærte arbejdskraft. Vi skal fremme de eksperimenter, det er muligt at fremme på dette område, for at skabe en virkelig udvikling, men den indsats kræver ikke nogen som helst tilskudsordning. Det er ikke nødvendigt for staten at sætte mere ind i denne sag, end staten sætter ind i boligbyggeriet i det hele taget.

Det ærede medlems bemærkninger om renteniveauet er jeg bange for at jeg ikke